

ponsables del NL penedesenc en particular: perquè consta que les terres on s'establiren eren cap a Albarrazín; així consta també per Ibn-Khaldun (trad. Slane I, 250); i veg. encara més dades sobre els *Mädyün*, en *Festschr.Jud* 1936, pp. 188n., 193 i 197.

HOMÒNIMS. Com és natural n'hi ha a l'Àfrica: un *Mediüna* a 20 k. de Casablanca, que no sé si és el mateix que cita Lewent, en el dept.d'Oran, en fer a saber que el trobador Guiraut de Lac (poc després de 1238) (*Grundriss der Prov. Lit.* 245, 1, v.14) anomena un *Mediona*; el qual, però, pot ser més aviat el castell català, que una població africana (*Litbl.* XII, 331).

En el *Rept.* de València se cita repetidament una alqueria *Mediona*, situada a la comarca de Gandia, com pròxima a *Elcha*, *Rebollet* i *Oliva* (*Oriba*) (Bof. 462 i 485), que deu ser l'Oliva de Gandia (no un homònim de Morvedre), com precisa Chabàs (*El Archivo*, I, 252). I una altra a la Pna.Cast. car una «cequia de *Mediona*» apareix citada quatre vegades en el *Llibre de Válués* castellonenc de 1468.

Per a possibles dades d'interès, cito el llibre del P. Andreu de Palma de Mallorca «*Mediona* (Cataluña): apuntes para una historia» 135 pp., 4ª, Bna. 1946.

Medir, V. *Sant* ~ *Mèdol*, V. *Almactà* *Medoll*, V. *Mat*-miscel.l. *Megrient*, V. *-Maclet* *Meia*, *Beni*-, V. *Umea*, *Ben*-

MEIÀ

Diversos llocs del Principat.

1) El més conegut és la *Conca de Meià*, situada a la Noguera, entre el Montsec de Rúbies i la Serra de Sant Mamet, que li corre paral·lela més al Sud, separant la Conca de la ribera del Segre. Hi ha allí els pobles de *Vilanova* de Meià, *Figuerola* de Meià; i, entremig, Santa Maria de *Meià*, molt renomnat en els annals històrics, perquè és on hi havia el gros monestir (Sta. Maria de Meià). Cf. la descripció dels llocs en *BCEC* XVII,6.

El monestir fou destruït l'any 1003 per la gran expedició d'*Al-Muzáffar* contra Catalunya (a l'endemà de les victòries d'Almansor). Després de guanyar la batalla d'Albesa, el general sarraí llançà un raid per la Conca de Meià, destruï el monestir i arribà a pendre el castell de Montmagastre, al Nord d'Artesa de Segre. El cronista àrab escriu aquests dos NLL respectivament *m-d-nys* i *Mumaqşare* (veg. l'art. de F. Hernández Jiménez, en *Al-And.* VI, 339-355).

Com que aquest dos noms no estan ben vocalitzats pels manuscrits, en realitat és probable que la vocalització de Hz. Jz. sigui inexacta, i que més aviat que *Madaniş* s'hagi d'entendre *Madyanus* o *Mäydanuş*, tal com sembla clar que més aviat s'havia de vocalitzar *Mumaqaşr*, segons l'etimologia de

Mo(nt)magastre: MAMMA CASTRI.

D'aquesta destrucció de Meià parla un doc. de 1080, en què Guitard Guillem, en nom de la seva família, fa donació del monestir i les seves pertinences al monestir de Tavèrnoles: «monasterium Sancte Marie *Medianensis* in comitatu Urgellensi, qui est destructus a sarracenis, et a lupis atque siccitate», (copiat de la documentació de Tavèrnoles per Balari, *Orig.* 278). O sigui que la devastació dels moros havia estat repetida, i magnificada, per la llopada i la sequera del Montsec.

C.S.X-XI *Midià* en el Capbreu vulgar de l'Acta C.SdUrg. (no figura, però, a l'Acta mateixa), (copiat LL.XXXVIII, fº12). Després en tinc molts docs., que vaig copiar jo mateix (si no indico el contrari) a l'Arxiu de Solsona; 1065: R.G. de *Midiano*; 1075: Sta. Maria de *Midiano* (junt amb Gualter); 1079: *Midiä* (junt amb Brufaganyes); 1085: de *Midiano* (amb Sta. Linya); 1093: «term. castri *Mediani*», citat junt amb Santa Linya; 1097: «castro de *Lavancia*, afr. Or. te. de *Mo-machastro*, Mer. in te. de *Alantorn* sive de *Mediano*; Sept.: terminos de *Montadó* sive de *Comedols*».

I Ss. XII ss. 1110: «cenobio Ste. Marie *Medianensi*» (Sanahuja. *Ci. de Balaguer*, 136); 1159: *Madians* junt amb Alòs (*Cart. Tavèrnoles*, 148(18); 1190: *Mediano* junt amb *Abella* (id.ib., 188-13); 1272, 1312 i 1314: Villanova de *Meyano* locus (Font Rius, *C.d.P.* § 320, 369, 371); 1315: *Meyà* (*CoDoACA* XII, 259); 1359: Santa Maria de *Mayà* i Vilanova de *Mayà* (*CoDoACA* XII, 79, 16).

En l'ús popular Casac. recollia *Santa Maria* (i prou) a Artesa i a La Sentiu; jo a Cabanabona: *Sta. Maria* o *S. M. de Meyà* (1931, LL.29, 2-2) I *bilanõba de Meyà* a Cabanabona i Artesa.

L'ETIM la dóna en forma inequívoca l'emplaçament de la Conca de Meià: en una fondalada entremig de les dues grans serres paral·leles: VALLUM o PAGUM MEDIANUM 'el vall, clotada o rodal intermedí'. I no dubtem que, almenys en la major part dels homònims, es tracta del mateix origen. No pas d'un nom de pagus romà en -ANUM, derivat d'un NP MEDIUS, com admetteren M.Lübke (*BDC* XI, 29), i Aebischer (*Top.* 10).

2) Ha de ser diferent un lloc antic que se cita entre els de la vall de Cabó, uns 50 k.més al NE., afl.de la dreta del Segre; 1025: «in villa Favano, in l. q. voc. *Mediano*» (MiretS., *BABL* VII,442) 1032: «in villa Favano in l. q. v. *Mediano*» (id.ib.p.422); 1033: *Mediano* (ib., 423).

3) Lloc antic dins el terme de Terrassa. 879: «in termino de castrum *Terracia*, in *Midiano*» (*BABL* VII, 387); 937: «in locum *terrassense*, in term. de *Midiano*» (ib. p.387); 1046: «*Ermemiro de Miziano*» (ib. 497); 1169: Bertrandi de *Mediano* (Mas, *N.H.Bna.*, XI, XI 251). Segons les meves notícies la forma moderna d'aquest nom és *Mitjà*.

El tractament del grup -Dj- és el que correspon al català dialectal del Nordoest, com escau als